

Azərbaycan və Çin həkimləri tarixi əməliyyat keçiriblər

Oktyabrın 16-da "Texnologiya sərhəd tanımır: sağlamlıq naminə birləşirik" devizi altında keçirilən "Robotik Cərrahiyyə Körpüsü-2025" beynəlxalq tədbiri çərçivəsində Azərbaycan səhiyyəsi tarixində misilsiz innovativ bir hadisə yaşanıb. Belə ki, ilk dəfə olaraq Azərbaycan və Çin cərrahları bir xəstə üzərində məsafədən və eyni anda robotik cərrahiyyə əməliyyatı həyata keçiriblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əməliyyat Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzində yerləşən real xəstə üzərində aparılıb. Əməliyyat Bakıda icra edilib, lakin eyni vaxtda həm Azərbaycan, həm də Çin cərrahi komandaları əməliyyata qoşularaq beynəlxalq bir texnoloji körpü vasitəsilə birgə müdaxilə ediblər.

Əməliyyatdan əvvəl keçirilən tədbirdə çıxış edən Milli Onkologiya Mərkəzinin Onkoginekologiya şöbəsinin müdiri, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Şəmistan Aliyev bildirib ki, son illərdə aparılan siyasət nəticəsində istər siyasi, istər iqtisadi, istər mədəni, istərsə də digər sahələrdə birgə işlər zamanı başqa dövlətlərlə arada olan sərhədlər mənəə yaratmır, əksinə, körpü rolunu oynayır. O, fikirlərinə belə davam edib: "Bu gün Milli Onkologiya Mərkəzində

bir araya gəlməyimiz tibb tariximiz üçün çox əlamətdar hadisədir. Mərkəzin baş direktoru akademik Cəmil Əliyevin rəhbərliyi altında bu gün dünyanın qabaqcıl tibb mərkəzləri ilə beynəlxalq səviyyədə əməkdaşlıqlar qurulur. Bundan əlavə, ötən həftə daha bir mühüm addım ataraq canlı robotik əməliyyat həyata keçirdik. Həmin əməliyyatı Qarabağ iqtisadi zonasına canlı şəkildə yayımladıq. Bu, müasir texnologiyaların ölkəmizin bütün bölgələrinə inteqrasiyası baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu gün isə daha bir tarixi hadisəyə şahid oluruq. Ümid edirəm ki, bu hadisə yeni ideyaların, elmi əməkdaşlıqların və gələcək uğurların bir başlanğıcı olacaq".

Milli Onkologiya Mərkəzinin Başboynu şifələri şöbəsinin aparıcı cərrah-onkoloqu, Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin Bakı Filialının (Seçenov Universiteti) rektoru professor Əziz Əliyev Milli Onkologiya Mərkəzinin fəaliyyətindən bəhs edən təqdimatla çıxış edib: "Milli Onkologiya Mərkəzində ən son tibbi innovasiyalar tətbiq olunur, ən son yeniliklər ilk olaraq burada həyata keçirilir. Burada xəstələrə yüksək səviyyədə xidmət göstərmək üçün hər bir şərait var və müalicələr konsilium şəkildə aparılır. Biz Amerika Birləşmiş Ştatları, Avropa və Türkiyənin bir çox

klinikasını ilə müqavilələr imzalamışıq. Onlarla əməkdaşlıq edir, elmi sahədə təcrübə mübadiləsi həyata keçiririk".

2020-2024-cü illərdə Milli Onkologiya Mərkəzində göstərilən tibbi xidmətlərlə bağlı məlumat verən Ə.Əliyev bildirib ki, həmin səhiyyə ocağında müalicə alan ümumi xəstə sayı 200 mindən çox, müraciət sayı 827 minə yaxın olub. 39 mindən çox əməliyyat icra edilib. Şüa-terapiya alan xəstələrin sayı 14 mindən çox, kimyaterapiya alan xəstələrin sayı 27 minə, göstərilən kimyaterapiya xidmətləri 161 minə yaxın olub.

Azərbaycanda kişilər arasında ən çox ağciyər, qadınlar arasında isə süd vəzi xərçənginə rast gəldiyini deyən professor qeyd edib: "Biz xəstələrin müalicəsi üçün hər zaman yeni innovasiyalar tətbiq edirik. Çalışırıq ki, xəstəliyi erkən diaqnostika ilə aşkarlayaq və

uğurlu əməliyyat aparaq ki, şüa və kimyaterapiyalara ehtiyac olmasın. Bunun üçün mərkəzdə bütün şərait var".

O, indiyədək mərkəzin cərrahları tərəfindən 15-dən çox robotik əməliyyat icra edildiyini, bu gün isə səhiyyə tariximizdə ilk dəfə olaraq Çin cərrahları ilə uzaq məsafədən və eyni anda əməliyyat həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb: "Bu hadisə Azərbaycan üçün robotik və uzaqdan idarəolunan cərrahiyyə texnologiyalarının tətbiqində yeni bir mərhələnin başlanğıcı olacaq".

Çinin "Harbin Sagebot Intelligent Medical Equipment" şirkətinin vitse-prezidenti və direktorlar şurasının üzvü Pinqçuan Vu təmsil etdiyi şirkətin əsasən robotlar və müasir texnologiya sistemləri üzərində fəaliyyət göstərdiyini və fəaliyyətə başlayandan bir neçə il sonra qlobal laparoskopiyaya üzrə yüksək nailiyyətlər əldə etməyə başladığını

diqqətə çatdırıb: "Bizim fəaliyyətimiz urologiya, ginekologiya və ümumi cərrahiyyə əməliyyatları üzrə göstərilən tibbi xidmətlərə dəstək olur. Əməkdaşlıq nəticəsində Azərbaycanın Milli Onkologiya Mərkəzi də öz sistemlərini təkmilləşdirəcək və Azərbaycan xalqı bunun bəhrəsini görəcək. Biz bu fəaliyyət sayəsində nəinki Azərbaycanda, eyni zamanda bütün regionda çağırışları ünvanlamaq fürsəti əldə edəcəyik. Milli Onkologiya Mərkəzi ilə fəaliyyətimizi, əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyimizə ümid edirik".

Çunçin Tibb Universitetinin Birinci Klinik Xəstəxanasının Doğum və ginekologiya şöbəsinin müdiri, Da Vinçi cərrahiyyə robotu üzrə Çin Ginekoloji Klinik Cərrahiyyə Tədris və Nümayiş Mərkəzinin rəhbəri tibb elmləri doktoru Tan Czünynin müasir robotik cərrahiyyə sistemlərinin texniki imkanları və

Çində tətbiqindən bəhs edən təqdimatla çıxış edib.

Daha sonra cərrahi əməliyyat başlayıb. Azərbaycan tərəfindən əməliyyata Milli Onkologiya Mərkəzinin Onkoginekologiya şöbəsinin müdiri, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Şəmistan Aliyev, Çin tərəfindən isə Harbin Tibb Universitetinin Onkologiya Xəstəxanasının professoru Liuyan Go rəhbərlik edib. Əməliyyat xüsusi robotik cərrahiyyə sistemi və yüksək sürətli kommunikasiya infrastrukturunu vasitəsilə həyata keçirilib. Həmin sistem iki ölkədən olan mütəxəssislərə real vaxt rejimində əlaqə saxlayaraq, bir xəstə üzərində sinxronlaşdırılmış şəkildə robotik əməliyyat aparmağa imkan verib.

Milli Onkologiya Mərkəzinin baş həkimi, Səhiyyə Nazirliyinin baş onkoloqu Azad Kərimli jurnalistlərə açıqlamasında 7 min kilometr məsafədən bir-

gə icra olunan əməliyyatın təkə ölkə səhiyyəsi üçün deyil, bütövlükdə region üçün ilk və tarixi bir hadisə olduğunu diqqətə çatdırıb. Baş həkimin sözlərinə görə, təkə Milli Onkologiya Mərkəzində deyil, respublikada laparoskopik əməliyyatların aparılması çox geniş vüsət alıb. Belə bir əməliyyat isə ölkədə ilk dəfədir ki, həyata keçirilir: "Bu nailiyyəti əldə etmək çox böyük bir zəhmət, məsuliyyət tələb edir. Buna baxmayaraq, bizim cərrahlarımız bu məsuliyyəti üzərlərinə götürdülər və çox böyük uğurla həyata keçirdilər. Bu, məsafəli idarəolunan bir cərrahi əməliyyatdır. Burada texniki cəhətdən çatışmazlıqlar ola, rabitə əlaqəsində problem yaranma bilərdi. Lakin heç bir çatışmazlıq olmadı və 65 yaşlı qadın üzərində uşaqlıq xəstəliyi ilə əlaqədar aparılan əməliyyat uğurla başa çatdı".

Qeyd edək ki, tədbirin təşkilatçıları Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzi, "Harbin Sagebot Intelligent Medical Equipment Co. Ltd." (Çin Xalq Respublikası) və Qazaxıstanın "Medical Technologies Ltd." MMC şirkətidir.

Bu misilsiz innovativ hadisə Azərbaycanın tibb sahəsində innovasiyaların tətbiqi və beynəlxalq elmi əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından mühüm tarixi mərhələ olacaq.